

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

a Magyar Nemzeti Levéltár Nógrád Megyei Levéltára „A Nógrád Megyei Levéltárban őrzött Mohács utáni oklevelek védelmét szolgáló oklevéltartó dobozok beszerzése” célú – 3505/02645 – azonosító számú pályázathoz

**Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága
Közyűjtemények Kollégiuma**

1388 Budapest, Pf. 82.

Tisztelt Igazgatóság!

A Nógrád Megyei Levéltár több évszázados történelme során számos iratpusztulást ért meg. Ezért is van az, hogy igen kevés középkori iratanyag maradt meg az utókor számára, a meglévők nagy értéket képviselnek.

A XV. 8. fondszámú jelzet alatt őrzött Mohács utáni okleveleink védelmét, biztonságos tárolását elősegítő eszközbeszerzésünket valósítottuk meg a Kollégium támogatásával. Összesen 11 darab eredeti, nemesi oklevéllel rendelkezünk. A legkorábbi gyűjtemény utolsó darabja 1730-ból való. Mindegyik oklevél egyedi értékkel bír, mivel nemcsak a nógrádi származású nemes családokról van szó, hanem más vármegyebeliokről is (pl. becskerekai Rády, Láni (Teőreők), Dániel, Késmárky, Kaszap családok).

A pergamenre írott oklevelek szinte mindegyike művészien rajzolt címet is tartalmaz, viszont csak három darab esetében maradt meg a függőpecsét. Sajnos a többi esetében ez hiányzik, csak a kiszakadás helye jelzi, hogy pecséttel voltak ellátva.

Az utóbbi években helyreállított címereslevelek mindegyike külön kapott egy savmentes tároló védődobozt is, ami biztosítja az oklevelek és függőpecsétjeik biztonságos tárolását.

A korábban borítékokban, tasakokban őrzött okleveleink (8 db) kerültek most - a pergamen oklevelek számára előnyös – egyedi, az oklevél méretéhez illeszkedő műtárgyvédelmi dobozokba.

A munkát Budapest Főváros Levéltára restaurátor műhelyében végeztettük el.

A munkafolyamat a savmentes, időálló karton méretre szabásával és planatollal való összeragasztásával kezdődött. A védődoboz alsó és felső részének kialakítása következett,

illesztési próbákkal. A védődoboz bélését savmentes-időálló papírral alakították ki. A nemesi oklevél rögzítése, egy oklevelünk esetében pedig a függőpecsét helyének kialakítása zárta a munkafolyamatot.

A fotódokumentációt beszámolónkhoz mellékeljük.

A védődobozok elkészítésének és felhasználásának leírása és a fotódokumentáció az alábbi linken érhető el:

http://www.nogradarchiv.hu/id-927-mnl_nograd_megyei_leveltaraban_orzott.html

A kollégium megtisztelő támogatását ezúton is köszönjük.

Salgótarján, 2014. november 11.

Tisztelettel:

Selényi Katalin

dr. Fülöp Tamás
mb. igazgató

A megvásárolt eszközök listája:

Sorszám	Irat megnevezése	Elhelyezési/ leltári száma	Elhelyezés dátuma
1. Oklevéltároló doboz	Nemesi oklevél NML XV. 8.2.	I.5/2.1.	2014.11.11
2. Oklevéltároló doboz	Nemesség-megerősítő címeres oklevél NML XV. 8.3.	I.5/2.2.	2014.11.11
3. Oklevéltároló doboz	Nemesi oklevél NML XV. 8.5.	I.5/2.3.	2014.11.11
4. Oklevéltároló doboz	Nemesi oklevél NML XV. 8.7.	I.5/2.4.	2014.11.11
5. Oklevéltároló doboz	Nemesi oklevél NML XV. 8.8.	I.5/2.5.	2014.11.11
6. Oklevéltároló doboz	Nemesi oklevél NML XV. 8.9.	I.5/2.6.	2014.11.11
7. Oklevéltároló doboz	Nemesi oklevél NML XV. 8.11.	I.5/2.7.	2014.11.11
8. Oklevéltároló doboz	Hiteleshelyi oklevél NML XV.8.12.	I.5/2.8.	2014.11.11

FOTÓDOKUMENTÁCIÓ

"A MNL Nógrád Megyei Levéltárában őrzött Mohács utáni oklevelek védelmét szolgáló oklevéltartó dobozok beszerzése" célú – 3505/02645 – azonosító számú pályázathoz

Régi tárolók:

Új tárolók:

NML.XV.8.2. Nemesi oklevél

Kiállítója: Rudolf (kir: 1576-1608)
Címzettje: Berky Boldizsár és Berky Gáspár
A kiállítás helye: Prága
A kiállítás időpontja: 1584 augusztus 14 .
Tárgya: Rudolf nemesi levelet adományoz Berky Boldizsárnak és Gáspárnak .
Birtokadományozás nincs említve
Nyelve: latin
Megjegyzés: Szélesség: 70 cm. Magasság: 47,5 + 16 cm. Függőpecsét: hiányzik

Előtte:

Utána:

NML.XV.8.3. Nemesség-megerősítő címeres oklevél

Kiállítója:	Rudolf (kir: 1576-1608)		
Címzettje:	Dániel János és örökösei		
A kiállítás helye:	Prága		
A kiállítás időpontja:	1597 március 29.		
Tárgya:	Rudolf megerősíti Dániel János és örökösei nemesi állását Zólyom vármegye közgyűlése 1598 szeptember 3-án veszi fel őket a nemesek sorába Birtokadományozás nem történt		
Nyelve:	latin		
Megjegyzés:	Szélessége: 71 cm.	Magassága: 53 + 10 cm.	Függőpecsét: hiányzik

Előtte:

Utána:

NML.XV.8.5. Nemesi oklevél

Kiállítója: II. Mátyás (kir: 1608-1619)
Címzettje: Klazzekovith Benedek
A kiállítás helye: Prága
A kiállítás időpontja: 1617 április 18.
Tárgya: II. Mátyás nemesi levelet adományoz Klazzekovith Benedek számára
A vármegye közgyűlése 1618 július 11-én fogadja el Klazzekovith nemességét
Birtokadományozás nincs említve
Nyelve: latin
Megjegyzés: Szélessége: 75 cm. Magassága: 50 + 8,5 cm. Függőpecsét: hiányzik

Előtte:

Utána:

NML.XV.8.7. Nemesi oklevél

Kiállítója: III. Ferdinánd (kir: 1637-1657)
 Címzettje: Botyán András, Botyán István, ifj. Botyán András, Botyán János
 valamint Czakó Erzsébet
 A kiállítás helye: Pozsony
 A kiállítás időpontja: 1647
 Tárgya: III. Ferdinánd Botyán Andrást, általa feleségét Czakó Erzsébetet valamint
 István , András és János nevű fiait nemesi állapotba emeli
 Birtokadományozás nem történt
 Nyelve: latin
 Megjegyzés: Szélessége: 69 cm. Magassága: 58 cm. (A felhajtás kihajtva)
 Függőpecsét: hiányzik

Előtte:

Utána:

NML.XV.8.8. Nemesi oklevél

Kiállítója: III. Ferdinánd (kir: 1637-1657)

Címzettje: Késmárky (Literáty) Albert, Késmárky (Literáty) Ilona valamint Komáromy Zsuzsanna

A kiállítás helye: Pozsony

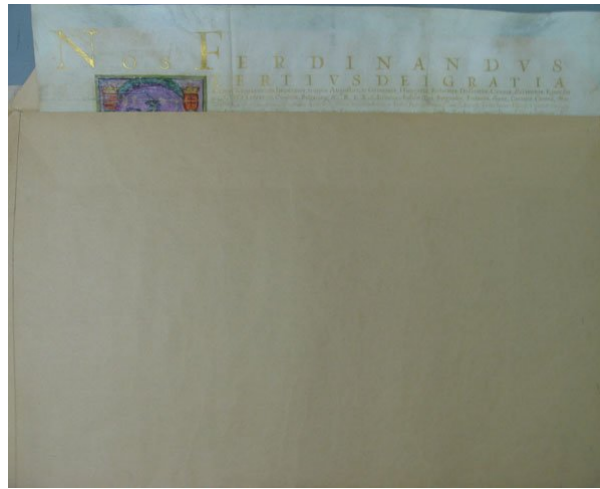
A kiállítás időpontja: 1648 április 13.

Tárgya: III. Ferdinánd Késmárky (Literáty) Albertnek, általa feleségének Komáromy Zsuzsannának valamint Ilona nevű lányuknak nemességet adományoz
A vármegye közgyűlése Alsósztrégován fogadja el nemességüket 1649-ben

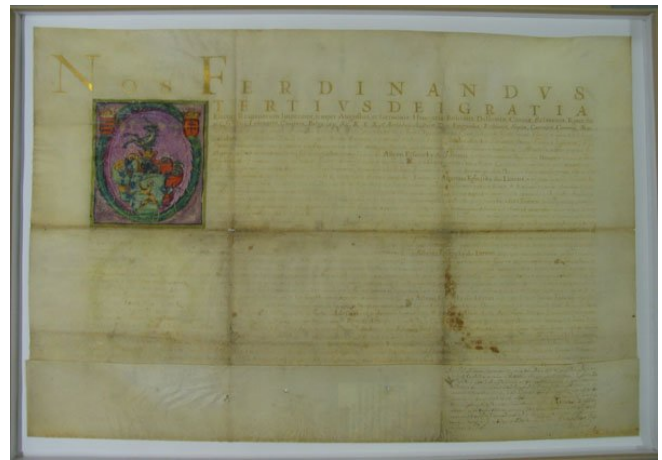
Nyelve: latin

Megjegyzés: Szélessége: 75 cm. Magassága: 50,5 + 9,5 cm. Függőpecsét: hiányzik

Előtte:

Utána:

NML.XV.8.9. Nemesi oklevél

Kiállítója: III. Ferdinánd (kir: 1637-1657)
Címzettje: Kaszap Mihály, Kaszap Jakab, Kada Ilona, Kaszap István, Kaszap Jakab
A kiállítás helye: Pozsony
A kiállítás időpontja: 1649. május 18.
Tárgya: III. Ferdinánd Kaszap Mihályt, általa feleségét Kada Ilonát, fiát Kaszap Jakabot, valamint István és Jakab nevű testvéreit nemesi címmel jutalmazza meg
A nemesi cím mellé birtokot nem kapnak
Nyelve: latin
Megjegyzés: Szélessége: 67 cm. Magassága: 47,5 + 7 cm. Függőpecsét: hiányzik

Előtte:

Utána:

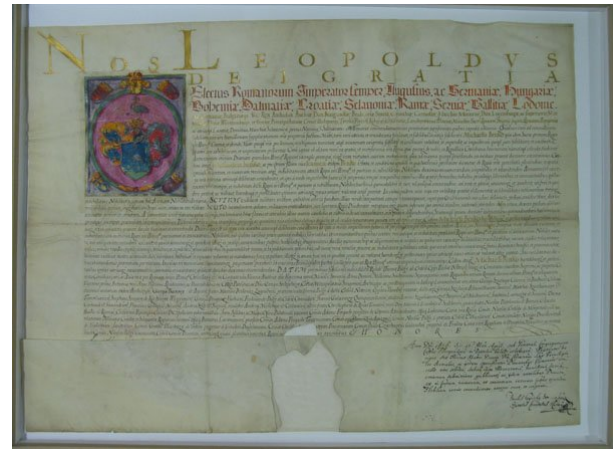
NML.XV.8.11. Nemesi oklevél

Kiállítója: I. Lipót (kir: 1657-1705)
 Címzettje: Benko Mihály és Benko János
 A kiállítás helye: Bécs
 A kiállítás időpontja: 1676 január 29 .
 Tárgya: I Lipót nemesi oklevelet adományoz Benko Mihály és János nevű fia részére
 Birtokadományt nem említ az Armalis.
 Nyelve: latin
 Megjegyzés: Szélessége: 73 cm. Magassága: 53,5 + 12,5 cm. Függőpecsét: hiányzik

Előtte:

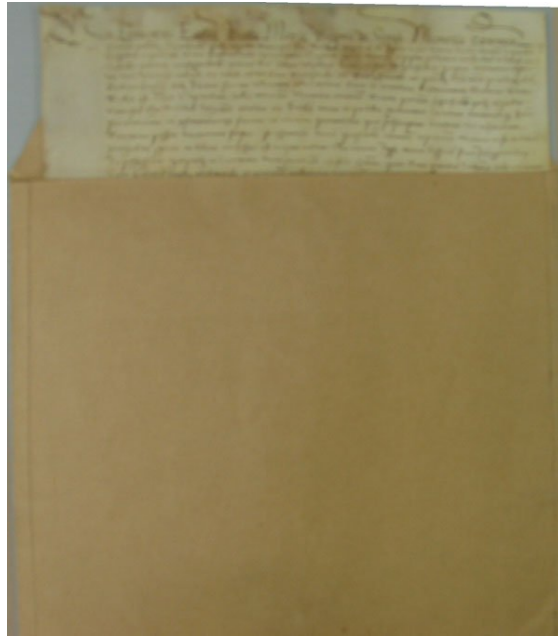
Utána:

NML.XV.8.12. Hiteleshelyi oklevél

Kiállítója: Sági Konvent
Címzettje: Berki Tóbiás
A kiállítás helye: Ipolyság
A kiállítás időpontja: 1542
Tárgya: Szabó László horpácsi birtokát eladta 1534-ben, ennek az oklevélnek az átirása
Nyelve: latin
Megjegyzés: Szélessége: 35 cm. Magassága: 31,5 + 8,5 cm. Függőpecsét: van, 4 cm.

Előtte:

Utána:

Mohács utáni oklevelek
gyűjteménye

Hiteleshelyi oklevél

NML.XV.8.12. 8. doboz